4. Funkcja liniowa

4.1. Wykres funkcji liniowej

Funkcję określoną wzorem $f(x) = ax + b$ dla $x \in \mathbf{R}$, gdzie a i b są stałymi, nazywamy **funkcją liniową**. Wykresem funkcji liniowej jest prosta.
Liczbę a nazywamy **współczynnikiem kierunkowym** prostej.

1. Uzupełnij tabele. Naszkicuj w tym samym układzie współrzędnych proste k, l, m i n.

k: $y = x$

x	0	1
y	0	1

m: $y = -x$

x	0	1
y		

l: $y = x + 3$

x	0	1
y		

n: $y = -x + 3$

x	0	1
y		

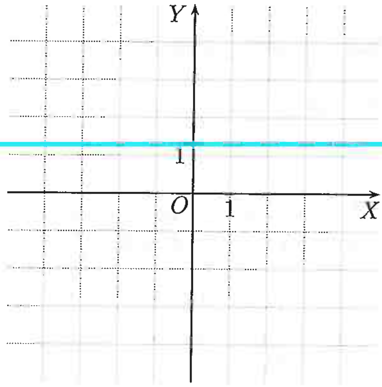

2. Cztery z poniższych równań opisują narysowane obok proste. Podpisz te proste. Naszkicuj prostą opisaną piątym równaniem.

l_3: $y = -x + 1$

l_1: $y = -x + 2$

l_4: $y = x + 2$

l_2: $y = -x - 2$

l_5: $y = x - 2$

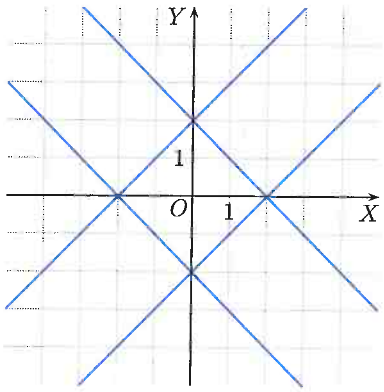

3. Uzupełnij tabelę dla funkcji: $f(x) = -\frac{1}{4}x$, $g(x) = -\frac{1}{4}x + 2$, $h(x) = -\frac{1}{4}x - 1$. Naszkicuj w tym samym układzie współrzędnych odpowiednie proste.

x	-4	0	4
$f(x)$			
$g(x)$			
$h(x)$			

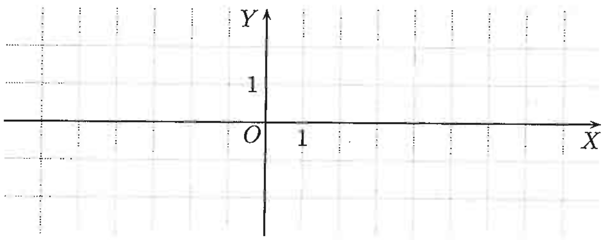

4. Wskaż pary prostych równoległych.

Proste $y = ax + b$ i $y = a_1x + b_1$ są równoległe wtedy i tylko wtedy, gdy $a = a_1$.

l_1: $y = 5x + 2$ l_3: $y = 1{,}5x + 2$

l_2: $y = 2x - 4$ l_4: $y = 5x - 11$ l_5: $y = \frac{3}{2}x - 4$ l_6: $y = \frac{3}{2} + 2x$

5. Wskaż pary prostych przecinających oś OY w tym samym punkcie.

Prosta $y = ax + b$ przecina oś OY w punkcie $(0, b)$.

l_1: $y = -3x + 0{,}25$ l_3: $y = 2x - 3$ l_5: $y = 4 - \pi x$

l_2: $y = -3x + 4$ l_4: $y = -3$ l_6: $y = -2x + \frac{1}{4}$

6. Napisz wzór funkcji, której wykresem jest prosta równoległa do prostej $y = 2x$ i przechodząca przez podany punkt. Naszkicuj tę prostą.

a) Punkt P

b) Punkt Q

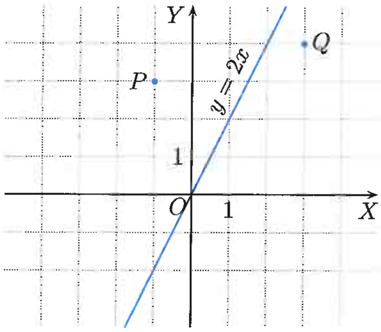

7. Napisz wzór funkcji, której wykresem jest prosta równoległa do podanej prostej i przechodząca przez punkt P.

a) $y = 3x - 1$, $P(2, 4)$

b) $y = -2x + 7$, $P(3, -1)$

c) $y = \frac{3}{4}x - 2$, $P(-4, 2)$

d) $y = -0{,}8x + 9$, $P(-5, -2)$

8. a) Napisz równania prostych, w których zawierają się boki czworokąta $ABCD$, jeśli wiadomo, że są one równoległe do boków czworokąta $A_1B_1C_1D_1$.

b) Oblicz pole zacieniowanego obszaru.

*c) Oblicz pole i wysokość trapezu A_1ADD_1.

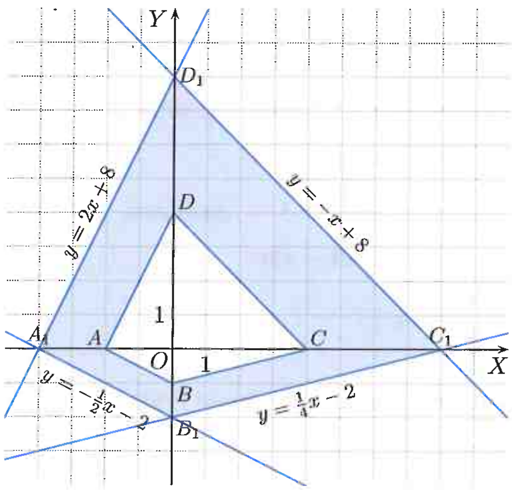

9. Punkty $(4, 0)$ i $(0, 3)$ są wierzchołkami równoległoboku, którego dwa boki zawierają się w prostych $y = 3x + 3$ i $y = \frac{1}{2}x - 2$. Wyznacz równania prostych, w których zawierają się jego dwa pozostałe boki. Oblicz pole tego równoległoboku.

4.2. Własności funkcji liniowej

10. W ramce pokazano, jak wyznaczyć miejsce zerowe funkcji $y = 3x + 4$. Postępując analogicznie, wyznacz miejsce zerowe podanej funkcji.

a) $y = -6x + 9$ b) $y = \frac{2}{3}x + 6$

Przykład
$y = 3x + 4$
Dla $y = 0$ mamy:
$0 = 3x + 4$
$-3x = 4 \ / : (-3)$
$x = -\frac{4}{3}$

11. Wyznacz miejsce zerowe funkcji f. Podaj współrzędne punktów przecięcia jej wykresu z osiami układu współrzędnych. Naszkicuj ten wykres.

Jeśli $a \neq 0$, to funkcja $y = ax + b$ ma jedno miejsce zerowe: $x = -\frac{b}{a}$.

a) $f(x) = 2x + 4$ c) $f(x) = \frac{1}{2}x + 2$ e) $f(x) = \frac{2}{3}x + 4$

b) $f(x) = -3x + 6$ d) $f(x) = -\frac{1}{3}x - 1$ f) $f(x) = -\frac{5}{4}x - 5$

12. Oblicz pole trójkąta ograniczonego osiami układu współrzędnych i prostą:

a) $y = -2x + 4$, b) $y = \frac{1}{3}x - 2$, c) $y = -\frac{2}{3}x - 4$.

13. Określ monotoniczność funkcji f.

Funkcja $f(x) = ax + b$ jest:
- rosnąca, gdy $a > 0$,
- stała, gdy $a = 0$,
- malejąca, gdy $a < 0$.

a) $f(x) = 0{,}003x - 8$ ....

b) $f(x) = -\frac{13}{11}x + 4$ malejąca

c) $f(x) = (3{,}14 - \pi)x$ ....

d) $f(x) = -7$ ....

e) $f(x) = -\frac{1}{\sqrt{3}-3}x - \frac{1}{3}$ ....

f) $f(x) = \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{\sqrt{2}}\right)x - 2$ ....

14. Określ monotoniczność funkcji $f(x) = (4 - 2m)x - 7$, jeśli:

a) $m = \frac{13}{6}$, b) $m = 1{,}(9)$, c) $m = \sqrt{3}$, d) $m = 3(\sqrt{3} - 1)$.

15. Określ monotoniczność funkcji f w zależności od wartości parametru m.

a) $f(x) = (m + 3)x - 7$ c) $f(x) = (|m| - 4)x - 1$

b) $f(x) = (5 - \frac{2}{3}m)x + 1$ d) $f(x) = (|m + 2| - 1)x + 3$

4.3. Równanie prostej na płaszczyźnie

Równanie postaci $y = ax + b$ nazywamy **równaniem kierunkowym prostej.**

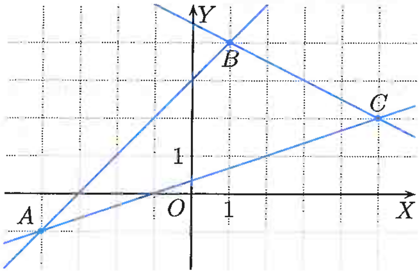

16. Dane są punkty: $A(-4,-1)$, $B(1,4)$, $C(5,2)$. Zapisz układ równań pozwalający wyznaczyć współczynniki a i b równania kierunkowego podanej prostej.

a) prosta AB:

$$\begin{cases} -1 = a \cdot (-4) + b \\ 4 = a \cdot 1 + b \end{cases}$$

b) prosta AC:

$$\begin{cases} \ldots \\ \ldots \end{cases}$$

c) prosta BC:

$$\begin{cases} \ldots \\ \ldots \end{cases}$$

17. Zapisz układ równań pozwalający wyznaczyć współczynniki a i b równania kierunkowego prostej przechodzącej przez punkty P i Q. Rozwiąż ten układ i zapisz równanie prostej PQ.

a) $P(2,1)$, $Q(5,4)$ b) $P(-1,-3)$, $Q(2,3)$ c) $P(-2,2)$, $Q(4,-1)$

18. Wyznacz równanie prostej PQ. Sprawdź, czy należy do niej punkt C.

a) $P(-2,1)$, $Q(2,5)$, $C(4,8)$ b) $P(-1,7)$, $Q(3,-1)$, $C(-2,9)$

19. Naszkicuj proste o podanych równaniach.

l_1: $y = 3$ l_4: $x = -5$

l_2: $y = -2$ l_5: $y = 0$

l_3: $x = 4$ l_6: $x = 0$

Które z tych prostych nie są wykresami funkcji?

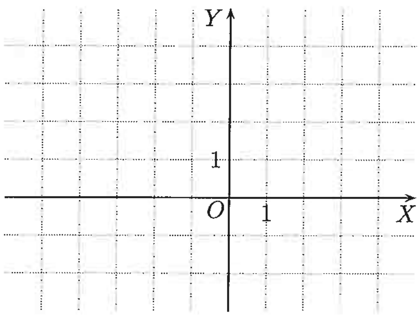

20. Zapisz równanie prostej przechodzącej przez punkty P i Q.

a) $P(4, \frac{1}{2})$, $Q(-7, \frac{1}{2})$ b) $P(-6,2)$, $Q(-6,-12)$ c) $P(\frac{7}{4}, \frac{12}{5})$, $Q(1\frac{3}{4}, 2\frac{3}{5})$

21. Oblicz pole prostokąta ograniczonego prostymi: $x = -1$, $x = 5$, $y = 4\frac{1}{2}$ i $y = 6\frac{1}{4}$.

Równanie $Ax + By + C = 0$, gdzie $A \neq 0$ lub $B \neq 0$, nazywamy **równaniem ogólnym prostej**.

22. Przekształć równanie ogólne prostej do postaci kierunkowej.

a) $3x - y - 4 = 0$ b) $-4x + 2y + 5 = 0$ c) $\frac{1}{2}x + \frac{1}{3}y - 3 = 0$

$-y = -3x + 4 \; / \cdot (-1)$

$y = 3x - 4$

23. Przekształć równania ogólne prostych do postaci kierunkowych. Zaznacz równania opisujące tę samą prostą.

l_1: $x - 2y + 2 = 0$ l_3: $-\frac{1}{2}x + y - 1 = 0$ l_5: $\frac{2}{3}x - y + 2 = 0$

l_2: $-2x + 3y - 6 = 0$ l_4: $3x + 2y - 6 = 0$ l_6: $-3x + 6y - 6 = 0$

4.4. Współczynnik kierunkowy prostej

24. Dopasuj każdą z przedstawionych prostych do odpowiedniego opisu.

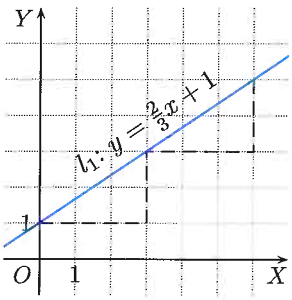

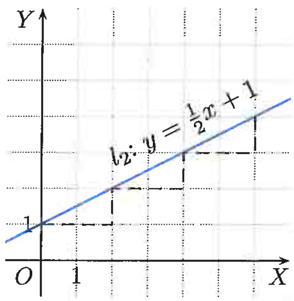

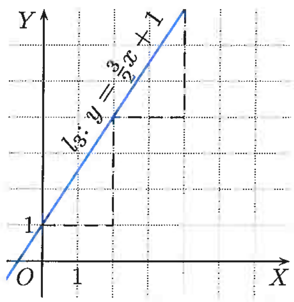

Przyrostowi argumentu x o dwie jednostki odpowiada przyrost wartości funkcji o jedną jednostkę.	
Przyrostowi argumentu x o dwie jednostki odpowiada przyrost wartości funkcji o trzy jednostki.	
Przyrostowi argumentu x o trzy jednostki odpowiada przyrost wartości funkcji o dwie jednostki.	

25. Dla każdej z podanych prostych określ zależność między przyrostem argumentu x a odpowiadającym mu przyrostem wartości funkcji.

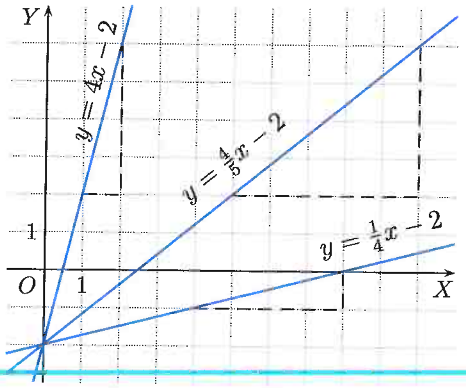

$y = 4x - 2$: ....

$y = \frac{1}{4}x - 2$: ....

$y = \frac{4}{5}x - 2$: ....

26. Oblicz współczynnik kierunkowy prostej przechodzącej przez punkty P i Q.

Współczynnik kierunkowy prostej $y = ax + b$ przechodzącej przez dwa różne punkty (x_1, y_1) i (x_2, y_2) jest równy: $\frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$.

a) $P(3,2)$, $Q(5,6)$

$a = \frac{6-2}{5-3} = \frac{4}{2} = 2$

b) $P(1,3)$, $Q(4,2)$ c) $P(2,-1)$, $Q(-4,3)$ d) $P(-7,\frac{1}{2})$, $Q(-5,\frac{1}{4})$

27. Oblicz współczynnik kierunkowy i wyznacz równanie prostej przechodzącej przez punkty E i F.

a) $E(-1,2)$, $F(2,8)$ c) $E(-2,2)$, $F(-6,0)$

b) $E(3,-4)$, $F(-6,-1)$ d) $E(-6,2)$, $F(3,-4)$

28. Odczytaj współrzędne wierzchołków równoległoboku przedstawionego na rysunku. Oblicz współczynniki kierunkowe prostych zawierających:

a) boki równoległoboku,

b) przekątne równoległoboku.

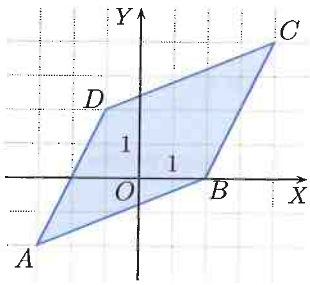

29. Wyznacz równanie prostej przechodzącej przez punkt P i równoległej do prostej l.

a) l: $y = 4x + 2$, $P(1,3)$ c) l: $y = 0{,}125x - 0{,}25$, $P(-16,-3)$

b) l: $y = -\frac{1}{5}x + 2$, $P(20,9)$ d) l: $y = 7$, $P(3,-4)$

4.5. Warunek prostopadłości prostych

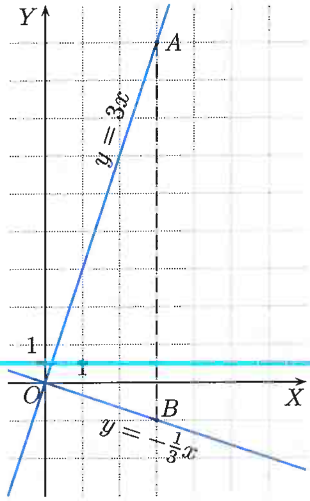

30. a) Sprawdź, korzystając z rysunku, czy $|OA| = 3\sqrt{10}$, $|OB| = \sqrt{10}$, $|AB| = 10$.

b) Wykaż, że $\triangle AOB$ jest prostokątny.

31. Podaj współczynnik kierunkowy prostej $y = a_1 x - 3$ prostopadłej do prostej k.

Proste $y = ax + b$ $(a \neq 0)$ i $y = a_1 x + b_1$ są prostopadłe wtedy i tylko wtedy, gdy $a_1 = -\frac{1}{a}$.

a) k: $y = -7x + 7$ ....

b) k: $y = \frac{5}{6}x + 1$ ....

c) k: $y = \frac{3}{4}x + \frac{1}{3}$ ....

d) k: $y = -\frac{7}{9}x - \frac{1}{9}$ ....

32. Prosta l przechodzi przez punkt P i jest prostopadła do prostej k. Wyznacz równanie prostej l.

a) k: $y = 2x - 7$, $P(0, 5)$ ....

b) k: $y = -6x + 3$, $P(0, -\frac{1}{4})$ ....

33. Zaznacz proste prostopadłe do prostej $y = -1{,}5x + 6$.

k: $y = -3 + \frac{4}{6}x$ l: $3y - 2x - 1 = 0$ m: $-6y + 4x - 3 = 0$

n: $-3x + 2y + 6 = 0$ o: $3y + 2x + 6 = 0$

34. Wyznacz równanie prostej przechodzącej przez punkt A i prostopadłej do prostej l.

a) l: $y = 2x + 7$, $A(3, -1)$

b) l: $y = -6x + 1$, $A(12, 7)$

c) l: $y = -\frac{2}{5}x + 3$, $A(-3, -\frac{1}{2})$

d) l: $y = 1{,}5x - \sqrt{3}$, $A(6, -5)$

35. Punkty $A(1,-3)$ i $B(9,1)$ są sąsiednimi wierzchołkami prostokąta. Wierzchołki C i D tego prostokąta należą do prostej l_2.

a) Wyznacz równania prostych, w których zawarte są boki BC i AD tego prostokąta.

b) Wyznacz współrzędne wierzchołków C i D oraz oblicz pole tego prostokąta.

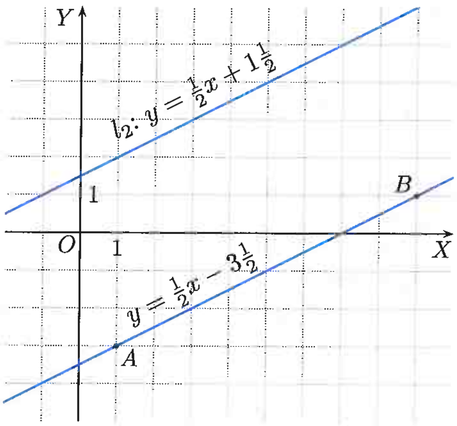

36. Oblicz, dla jakich wartości parametru m proste l_1 i l_2 są prostopadłe.

a) $l_1\colon y = \frac{3}{4}x - 7$, $l_2\colon y = (m-1)x + 5$

b) $l_1\colon y = 4m^2x + \frac{1}{2}$, $l_2\colon y = -9x - 100$

c) $l_1\colon y = (m-2)x + 3$, $l_2\colon y = (2+m)x + \frac{1}{3}$

37. Oblicz, dla jakich wartości parametru m proste l_1 i l_2 są prostopadłe.

a) $l_1\colon y = |m+1|x - 6$, $l_2\colon y = -\frac{1}{2}x + 3$

b) $l_1\colon y = -\frac{1}{|m|}x + 5$, $l_2\colon y = |m-2|x - 7$

4.6. Układy równań liniowych

38. Rozwiąż układ równań metodą podstawiania.

a) $\begin{cases} 2x + y = 8 \\ 4x - y = 10 \end{cases}$

$\begin{cases} y = -2x + 8 \\ 4x - (-2x + 8) = 10 \end{cases}$

b) $\begin{cases} x - 3y = -5 \\ 2x + 5y = 1 \end{cases}$

39. Rozwiąż układ równań metodą podstawiania.

a) $\begin{cases} 3x + 2y = -3 \\ 7x + 2y = 1 \end{cases}$ b) $\begin{cases} 2x - 3y = 7 \\ 4x + \frac{1}{2}y = 1 \end{cases}$ c) $\begin{cases} 4x - 6y = 0 \\ \frac{2}{3}x + \frac{1}{2}y = \frac{1}{3} \end{cases}$

40. Przeanalizuj przykład, a następnie rozwiąż układ równań metodą przeciwnych współczynników.

Przykład

$\begin{cases} 3x - y = -10 \ / \cdot 2 \\ x + 2y = 6 \end{cases}$

$\begin{cases} 6x - 2y = -20 \\ x + 2y = 6 \end{cases}$

$7x \qquad = -14$

Otrzymujemy $x = -2$ i podstawiamy do równania $x + 2y = 6$.

$\begin{cases} x = -2 \\ y = 4 \end{cases}$

$\begin{cases} x + 2y = -5 \\ 3x + 5y = -11 \end{cases}$

41. Wpisz liczby, przez które należy pomnożyć równania, aby skorzystać z metody przeciwnych współczynników.

a) $\begin{cases} 3x - 6y = 4 \ / \cdot \square \\ 2x - 2y = 1 \ / \cdot \square \end{cases}$ c) $\begin{cases} 5x - 2y = 1 \ / \cdot \square \\ 7x + 3y = 9 \ / \cdot \square \end{cases}$

b) $\begin{cases} 5x - \frac{3}{4}y = 6 \ / \cdot \square \\ 4x - 6y = 7 \ / \cdot \square \end{cases}$ d) $\begin{cases} 12x - \frac{3}{4}y = -3 \ / \cdot \square \\ 8x + \frac{5}{6}y = 7 \ / \cdot \square \end{cases}$

42. Rozwiąż układ równań metodą przeciwnych współczynników.

a) $\begin{cases} 3x - 2y = -5 \\ x - 4y = -3 \end{cases}$ b) $\begin{cases} 3x + \frac{1}{2}y = 1 \\ 5x + 2y = 2 \end{cases}$ c) $\begin{cases} 2x + 5y = 7 \\ 3x - 2y = 8{,}6 \end{cases}$

43. Wskaż układy sprzeczne.

A: $\begin{cases} 2x - y = 4 \\ -2x + y = 2 \end{cases}$ C: $\begin{cases} x + y = 1 \\ x - y = 1 \end{cases}$ E: $\begin{cases} -x + 3y = 2 \\ 3x - 9y = 6 \end{cases}$

B: $\begin{cases} x - y = 4 \\ x + y = 2 \end{cases}$ D: $\begin{cases} x + 3y = 6 \\ 2x + 6y = 8 \end{cases}$ F: $\begin{cases} -x + y = 2 \\ 3x - y = 6 \end{cases}$

4.7. Interpretacja geometryczna układu równań liniowych

Każde z równań układu równań liniowych opisuje prostą. Położenie dwóch prostych na płaszczyźnie może być następujące:

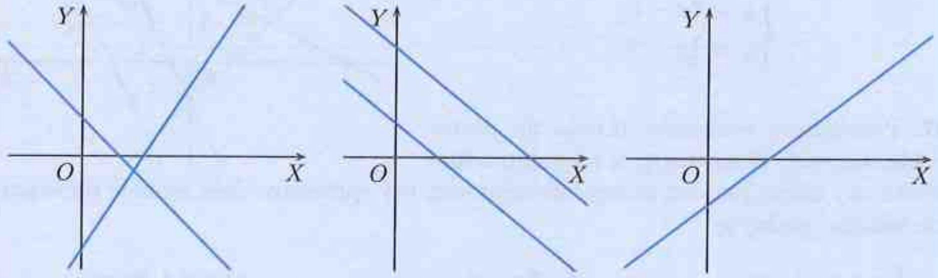

Proste przecinają się w jednym punkcie – układ ma dokładnie jedno rozwiązanie, czyli jest **oznaczony**.	Proste są równoległe i różne – układ nie ma rozwiązań, czyli jest **sprzeczny**.	Proste pokrywają się – układ ma nieskończenie wiele rozwiązań, czyli jest **nieoznaczony**.

44. Rozwiąż graficznie układ równań.

$$\begin{cases} x + y = 3 \\ -2x + y = -3 \end{cases}$$

Przekształć równania do postaci kierunkowej.
Uzupełnij tabele i naszkicuj proste.

$$\begin{cases} y = \dots\dots \\ y = \dots\dots \end{cases}$$

x		
y		

x		
y		

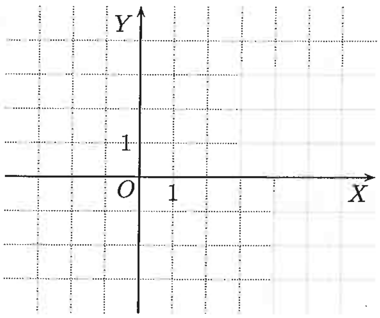

Odczytaj współrzędne punktu przecięcia się prostych.

$$\begin{cases} x = \dots\dots \\ y = \dots\dots \end{cases}$$

45. Boki trójkąta są zawarte w prostych:
l_1: $2x + y = 4$, l_2: $x - y = -1$, l_3: $x - 3y = 9$.
Naszkicuj te proste i odczytaj współrzędne wierzchołków trójkąta.

l_1: .... l_2: .... l_3: ....

x		
y		

x		
y		

x		
y		

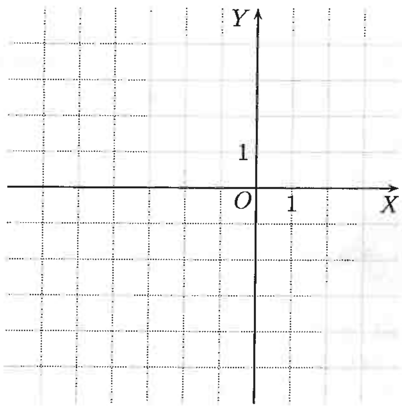

Wierzchołki: ....

46. Odczytaj z rysunku rozwiązanie układu równań. Podstaw współrzędne otrzymanego punktu do układu i sprawdź, czy jest to jego rozwiązanie.

$$\begin{cases} y = 2x - 1 \\ y = \frac{1}{2}x + 2 \end{cases}$$ ....

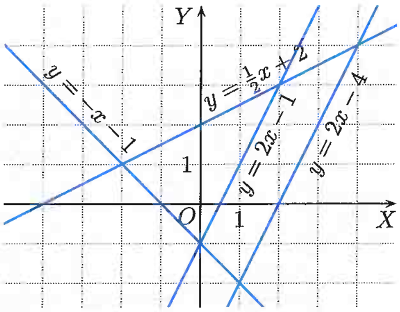

47. Przekształć równania układu do postaci kierunkowej. Korzystając z rysunku, odpowiedz, czy układ jest oznaczony, nieoznaczony czy sprzeczny. Jeśli istnieje rozwiązanie układu, podaj je.

a) $\begin{cases} x + y = -1 \\ x - 2y = -4 \end{cases}$ b) $\begin{cases} -2x + y = -1 \\ 2x - y = 4 \end{cases}$ c) $\begin{cases} -x + 2y = 4 \\ 2x - y = 4 \end{cases}$

48. Rozwiąż graficznie układ równań.

a) $\begin{cases} -3x + y = -5 \\ x + y = 1 \end{cases}$ b) $\begin{cases} 3x + y = -4 \\ x - 2y = -6 \end{cases}$ c) $\begin{cases} 2x - y = -1 \\ x - 2y = -5 \end{cases}$

49. Rozwiąż algebraicznie i graficznie układ równań.

a) $\begin{cases} x + y = -4 \\ 2x + y = -5 \end{cases}$ b) $\begin{cases} 3x - y = 3 \\ 2x - 3y = 2 \end{cases}$ c) $\begin{cases} 3x + 2y = 1 \\ x - 2y = -5 \end{cases}$

50. Punkty A, B, C, D są wierzchołkami równoległoboku (rysunek obok). Zapisz równania prostych:

a) AD i BC, b) AB i AD.

Czy układ złożony z równań tych prostych jest oznaczony, nieoznaczony czy sprzeczny?

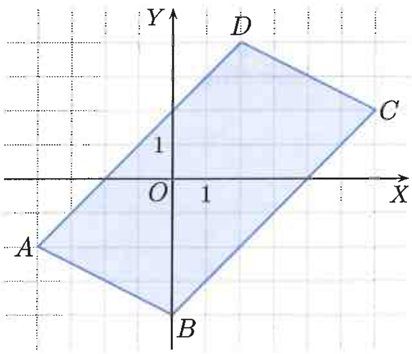

51. Sprawdź rachunkowo, czy przekątne równoległoboku $ABCD$ (rysunek obok) przecinają się w punkcie $(1, 0)$.

*4.8. Układy nierówności liniowych

52. Na rysunku zaznaczono **półpłaszczyznę otwartą**, do której należą punkty (x, y) spełniające warunek $y > 2x - 3$. Podkreśl punkty, które należą do tej półpłaszczyzny.

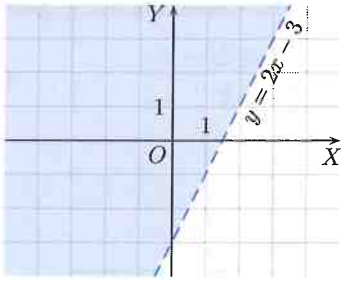

$A(0,2)$ $\quad$ $C(2,0)$ $\quad$ $E(2,1)$

$B(-2,-5)$ $\quad$ $D(4,10)$ $\quad$ $F(-6,-14)$

53. Na rysunku zaznaczono **półpłaszczyznę domkniętą**, do której należą punkty (x, y) spełniające warunek $y \leqslant \frac{1}{2}x + 1$. Zaznacz litery zapisane nad współrzędnymi punktów należących do tej półpłaszczyzny, a otrzymasz nazwisko wybitnego matematyka francuskiego, współtwórcy podstaw współczesnej algebry. Matematyk ten zginął w pojedynku w 1832 r. Miał 21 lat.

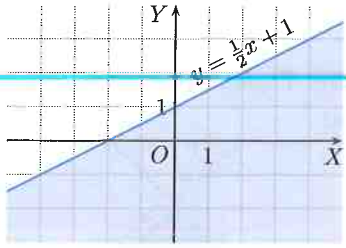

G	E	A	L	M	N	O	I	R	S
$(2,1)$	$(5,4)$	$(4,3)$	$(-1,0)$	$(20,12)$	$(-\frac{1}{2},1)$	$(0,0)$	$(10,5)$	$(-16,-6)$	$(-6,-3)$

54. Zaznacz na płaszczyźnie zbiór punktów (x, y) spełniających podany warunek.

a) $y > x - 1$ $\quad$ b) $y < -2x + 2$ $\quad$ c) $y \leqslant -x + 3$

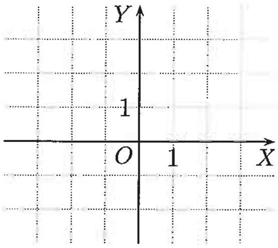

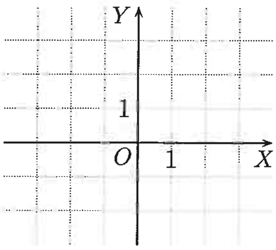

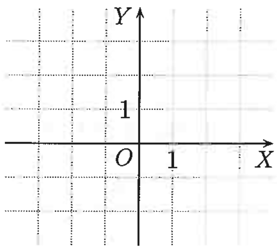

55. Zaznacz w układzie współrzędnych podany zbiór.

a) $A = \{(x,y) \in \mathbf{R}^2 : y \geqslant \frac{1}{2}x - 2\}$

b) $B = \{(x,y) \in \mathbf{R}^2 : y \geqslant \frac{2}{3}x + 3\}$

c) $C = \{(x,y) \in \mathbf{R}^2 : x + y - 4 \leqslant 0\}$

d) $D = \{(x,y) \in \mathbf{R}^2 : x + 3y + 6 > 0\}$

56. Przedstaw ilustrację graficzną układu nierówności.

$$\begin{cases} y - 2 \leqslant 0 \\ y + 1 > 0 \end{cases}$$

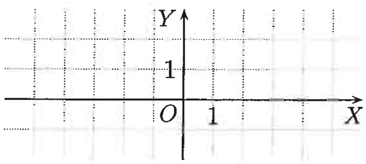

57. Przedstaw ilustrację graficzną układu nierówności.

a) $\begin{cases} y \leqslant 2x - 1 \\ y \leqslant 1 \end{cases}$ b) $\begin{cases} y \leqslant \frac{1}{2}x + 2 \\ x \geqslant -2 \end{cases}$ c) $\begin{cases} y < x \\ y \geqslant \frac{1}{2}x - 1 \end{cases}$

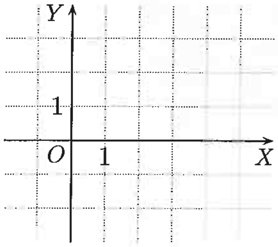

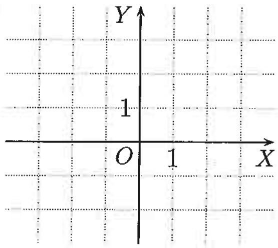

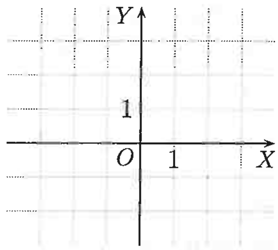

58. Zapisz układ nierówności opisujący zbiór punktów zacieniowany na rysunku.

a)

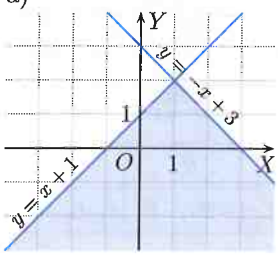

b)

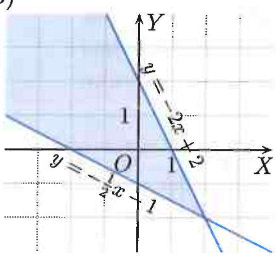

c)

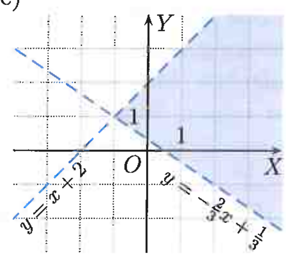

59. Zapisz układ nierówności opisujący zbiór punktów zacieniowany na rysunku.

a)

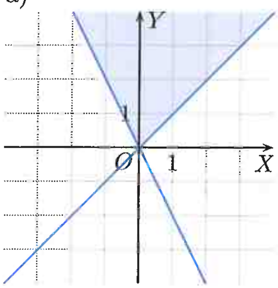

b)

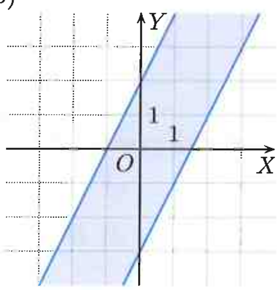

c)

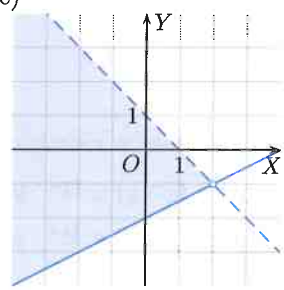

60. Zapisz układ nierówności opisujący zbiór punktów należących do wnętrza trójkąta PQR.

a) $P(0,0)$, $Q(3,-3)$, $R(3,6)$ b) $P(-2,-2)$, $Q(2,0)$, $R(0,2)$

4.9. Funkcja liniowa – zastosowania

61. Przeczytaj informacje dotyczące warunków wypożyczenia rowerów w wypożyczalniach „Wagabunda” i „Szprycha”.

WYPOŻYCZALNIA „WAGABUNDA”	WYPOŻYCZALNIA „SZPRYCHA”
• Rower górski 10 zł + 2 zł za każdą godzinę	• Rower górski 6 zł + 3 zł za każdą godzinę
• Rower dziecięcy 6 zł + 2 zł za każdą godzinę	• Rower dziecięcy 2 zł + 3 zł za każdą godzinę

Na wykresie obok przedstawiono koszt wypożyczenia roweru górskiego w wypożyczalni „Wagabunda” w zależności od czasu.

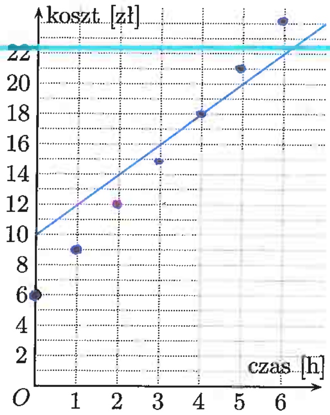

a) Naszkicuj w tym samym układzie współrzędnych analogiczny wykres dla wypożyczalni „Szprycha”.

b) Odczytaj z otrzymanych wykresów, przy jakiej liczbie godzin korzystniejsze jest wypożyczenie roweru z wypożyczalni „Wagabunda”, a przy jakiej z wypożyczalni „Szprycha”.

62. Chcemy wypożyczyć dwa rowery górskie i jeden rower dziecięcy. Naszkicuj wykres pokazujący zależność kosztu od czasu wypożyczenia, jeśli korzystamy z wypożyczalni (patrz ćwiczenie 61):

a) „Wagabunda”, b) „Szprycha”.

Odczytaj z otrzymanych wykresów, przy jakiej liczbie godzin korzystniejsza jest oferta wypożyczalni „Wagabunda”.

63. Piotr i Stefan wyruszają na wycieczkę rowerową do miasta C o tej samej godzinie. Piotr startuje z miasta B i jedzie ze stałą szybkością 15 km/h, a Stefan z miasta A i jedzie ze stałą szybkością 22,5 km/h.

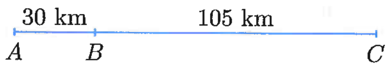

a) Naszkicuj wykres pokazujący odległość Piotra od miasta C w zależności od czasu oraz w tym samym układzie współrzędnych – wykres pokazujący odległość Stefana od miasta C w zależności od czasu.

b) Po jakim czasie Stefan dogoni Piotra?

c) O ile Piotr musiałby zwiększyć swoją średnią szybkość, aby Stefan dogonił go dopiero w mieście C?